

УДК 657.37
DOI 10.18372/2786-5487.1.15878

Ходзицька Валентина Василівна

кандидат економічних наук, доцент,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна

НЕФІНАНSOVA ЗВІТНІСТЬ: КРОК ДО ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

***Анотація.** У статті розкрито головні особливості складання нефінансової звітності в Україні. Також зроблений акцент на процесі складання консолідованої нефінансової звітності для компаній, які мають дочірні компанії. Розкрито основні принципи та правила щодо підготовки нефінансової звітності, які допомагають чіткіше формулювати основні структурні положення і економити багато часу. Наведені рекомендації щодо візуальної складової звіту та переваги для аудиторських компаній. Зроблено висновок, що нефінансова звітність є досить важливим інструментом управління, адже дозволяє залучити більше інвесторів та споживачів, проте існує можливість розкриття неточної інформації. Ось чому важливо проводити аудит таких даних.*

***Ключові слова:** звіт про управління, звітність, законодавство, консолідований звіт про управління, нефінансова інформація, фінансова інформація, Директива /ЄС.*

***Annotation.** The article discusses the main features of preparing the management report in Ukraine. The main differences with respect to the management report in the economic activity are highlighted. The basic principles and rules for the preparation of a management report are disclosed, which help to clarify key structural provisions and save a lot of time. The recommendations for the visual component of the report and the benefits for audit companies are provided. It is concluded that the management report is quite important because it allows more investors and consumers to be attracted, but inaccurate information may be disclosed. That is why it is important to audit these information.*

***Key words:** management report, reporting, legislation, consolidated management report, non-financial information, financial information, Directive /EU.*

Україна протягом довгого періоду часу перебуває на етапі економічного становлення й важливим для цього етапу є здійснення ґрунтовних та необхідних реформ. Практика складання нефінансової звітності за межами нашої країни є великою і має свої плюси та мінуси, проте для нашої країни це є новим кроком до уніфікації корпоративної звітності.

Нефінансова звітність охоплює лише невелику частку суб'єктів господарювання в Україні, адже за результатами попередніх оцінок Державної служби статистики України, частка середніх та великих підприємств в сумі не перевищує 5%, проте саме ці підприємства є значущими для економіки України вцілому.

Вся інформація, що розкривається в нефінансовій звітності зорієнтована на більш глобальні речі, такі як пошук нових ринків збуту, постачальників, розробки нових продуктів, соціальна та екологічна діяльність, нефінансові показники діяльності. Вцілому розкриття фінансової та нефінансової інформації може залучати до підприємства все нових інвесторів та кредиторів.

Розкриваючи напрями нефінансової звітності, підприємство може вичерпано охарактеризувати власну діяльність. Проте цей список може охопити ще більше напрямів, адже їх перелік є значним й все залежить переважно від розмірів підприємства та його структури, адже якщо підприємство є великим, проте його структура є не сильно розгалуженою, то показники, які будуть відображенні в звіті будуть значними, проте сам звіт буде досить стислим.

Для того, щоб нефінансовий звіт був підготовлений якомога досконаліше, необхідно дотримуватись певних принципів та правил, для його підготовки, адже алгоритм певних дій, котрий є в цілому усталеним, сприяє економії дорогоцінного часу та формування певної логіки. До них ми можемо віднести наступні:

- Підготовка звіту чітко, послідовно та лаконічно – тобто інформація, яка розкривається має бути зрозумілою для користувачів будь-якої сфери та рівня кваліфікації. Скажімо якщо пересічний покупець захоче зрозуміти специфіку та результати діяльності компанії, то данні будуть абсолютно доступними для розуміння;

- Об'єктивність щодо пояснення явищ, планів, прогнозів – тобто користувач має отримати якомога більше пояснень щодо діяльності компанії і ця інформація має бути справедливою та об'єктивною;

- Висвітлення очима керівництва – цей звіт має за мету показати зацікавленим особам те, як бачить це керівник. Тобто вони мають отримати інформацію про прийняття рішень, проте варто не забувати про рівень деталізації в цьому звіті, адже значне розкриття даних може загрожувати конфіденційності;

- Необхідно уникати інформації, яка є несуттєвою – це інформація, якою можна знехтувати, адже вона не може зацікавити жодного користувача;

- Необхідно усталити принципи підготовки звітів, тобто зробити їх послідовними – мають бути однакові підходи для відображення інформації, спосіб її пояснення, підходи щодо проведення аналізу. Тоді користувачі мають змогу зекономити свій час;

- Уникання дублювання інформації відображену у фінансовій звітності та інших документах – звісно певна інформація буде повторюватись, адже це необхідно для пояснення тієї чи іншої події. Проте необхідно, наскільки це можливо, уникати дублювання.

- Робити розмежування щодо інформації з зовнішніх та внутрішніх джерел – дані, що отримані з зовнішніх джерел мають бути ідентифікованим та містити посилання на них. Це необхідно робити й для внутрішніх джерел підприємства;

- Специфікація підстав та припущень щодо прогнозу розвитку підприємства – всі фактори, які були враховані при підготовці прогнозу, мають бути розкритими, а також мати пояснення.

Створення інфографіки, яка здатна відобразити великий масив інформації й водночас буде лаконічною та зрозумілою будь-якому користувачу може допомогти налагодити комунікацію зі споживачами та іншими зацікавленими особами. Також це допоможе запам'ятати бренд, завдяки незвичайному поданню інформації. Тому використання сучасних технологій є важливим елементом в налагодженню контактів й не варто ними нехтувати.

У поданні нефінансової звітності особливо зацікавленні аудиторські компанії, адже саме цей звіт може допомогти їм якомога швидко зрозуміти специфіку підприємства, його загальний стан, оцінити проблемні місця, навіть не аналізуючи фінансову звітність. Це дуже важливо, адже кожне підприємство в різних галузях є по-своєму унікальним й на першому етапі це найоптимальніший варіант для них. Хоча, звісно, інформацію наведену в цьому звіті ще необхідно перевірити, адже вона може бути не повністю достовірною за певними причинами.

Інформаційна відкритість щодо фінансових та нефінансових даних позитивно впливає на зростання ключових фінансових показників, адже зацікавлені особи більш лояльніше відносяться до підприємства, котре, водночас, намагається не розчарувати і в них з'являється стимул зростати.

Сьогодні нефінансова звітність є дещо новим для вітчизняної практики. Він є візитівкою та обличчям підприємства перед зовнішніми суб'єктами, а отже має бути максимально прозорим та достовірним. За сучасних реалій це є досить вагомим фактором, адже суспільство починає більш свідомо ставитись до інформації щодо тих підприємств, які є для них вагомими. Дані, які містить цей звіт дозволяють отримати якомога ширші знання, а на основі цього робити певні висновки.

Відображення нефінансової інформації позитивно впливає не лише на зацікавлених осіб, але й на підприємство в цілому. Перш за все це викликано зацікавленістю нових інвесторів, які є більш лояльними. Також підприємство шляхом підготовки звіту може знайти шляхи оптимізації певних структурних елементів, адже якщо раніше підприємство формувало цю інформацію виключно для внутрішніх потреб і могли не звернути уваги на певні проблеми, то тепер підприємство має детально розглянути все внутрішнє середовище компанії, щоб структуровано донести це зацікавленим особам. Не варто забувати й про внутрішні стимули, адже бажання зробити все більше досконалішим, стимулює до ідеалізації звітування, а також покращення фінансових показників компанії.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-14 (із змінами). URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18>.
3. Про затвердження змін до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0034500-18#n30>.
4. Безверхий К.В., Пантелеєв В.П. Консолідований звіт про управління. Новації управлінської практики звітування // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб.наук.пр. – 2018. – №1-2. – с.37-46.
5. Жиглей І.В., Захаров Д.М. Звіт з управління – складова фінансової, нефінансової чи інтегрованої звітності? // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2019. – Вип. 1(42). – с.18-24.
6. Озеран А.В. Звіт керівництва vs звіт про управління: проблеми відповідності закону про бухгалтерський облік та світової практики // Науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит». – 2017. – №10-11. – с.2–12.
7. Ловінська Л. Г. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток бухгалтерського обліку та звітності в Україні // Фінанси України. – 2014. – № 9. – с. 21 –30.
8. Directive2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0095>.